

Stavanger-journalister får menneskerettighetspris

Hans Petter Aass, Thomas Ergo og Rune Vandvik fra Stavanger Aftenblad får menneskerettighetsprisen for 2014 for å avdekke kommunal svikt i ivaretagelse av grunnleggende rettigheter for utviklingshemmede som trenger hjelp.

Kulturdepartementets menneskerettighetspris deles ut hvert annet år til journalister som i særlig grad har satt søkelyset på aktuelle menneskerettighetsspørsmål i Norge.

Sommeren 2010 ble en hjelpetrengende ung mann slått, sparket, pint og mishandlet av overgripere han bodde sammen med. Unge mennesker som selv hadde opplevd grov omsorgssvikt, flere av dem med psykisk utviklingshemming eller personlighetsforstyrrelser.

Tre år etter var de skyldige dømt.

Men spørsmålet om hvordan dette kunne skje sto ubesvart. Journalistene skaffet innsyn i politiets etterforskningsmateriale og i offentlige saksmapper. I papiravisa, i nettutgaven, i en webtv-dokumentar og som del av et bokprosjekt, ble offerets 20 sjanser presentert. 20 observasjoner, møter, varslinger og kunnskap som kunne fått ansvarlige saksbehandlere i kommunen, naboer, venner og andre til å gripe inn og avverget voldsbruk og dødsfall

Journalistene gikk videre for å finne ut hvilke krav til rapportering og læring som gjelder i kommunenes helse- og sosialtjeneste når hjelpetrengende skades eller dør. Hvordan følger kommune-Norge opp tragedier der mennesker med utviklingshemming og psykiske problemer er involvert? Gjennom en spørreundersøkelse om oppfølging av 30 alvorlige hendelser i perioden 2008 – 2012, avdekket de at kommunene ikke lærer av tragediene. Hendelsene granskes sjelden og tilsynsmyndighetene varsles som oftest ikke.

Det journalistiske arbeidet til Aass, Ergo og Vandvik har medført at myndighetene har tatt grep, fra tilsynssak i Stavanger kommune til tiltak fra regjeringen. Arbeidet har gitt noen av samfunnets mest sårbare en stemme og satt deres situasjon og rettigheter på den politiske dagsorden.

Juryens leder Ann-Magrit Austenå mener årets prisvinnere på en forbilledlig måte har drevet undersøkende journalistikk på aktuelle menneskerettighetsspørsmål og har avdekket grove brudd på hjelpetrengendes rettigheter.

Prisen er totalt på kr 100 000 og en litografi av kunstneren Håkon Bleken. Prisen deles ut av statsråd Torhild Widvey ved åpningen av Nordiske Mediedager i Bergen onsdag 7. mai.

Kontakt:

juryens leder Ann-Magrit Austenå	95 92 64 48
Thomas Ergo	947 97 977
Hans Petter Aass	905 48 991
Rune Vandvik	920 47 952